

มาตรการด้านความปลอดภัย และแผนเผชิญเหตุ

ในการปฏิบัติงานคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน

ศูนย์ความปลอดภัย สพ.ย.โสธร เขต 2
โทร 045-789647

คำนำ

มาตรการด้านความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในการปฏิบัติงานคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต ๒ จัดทำขึ้นเพื่อให้สถานศึกษาในสังกัด ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อจัดทำแผนเสริมสร้าง และแผนเผชิญเหตุเพื่อความปลอดภัยสถานศึกษา โดยใช้มาตรการด้านการป้องกัน การปลูกฝังและการปราบปราม เพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์นั้นซ้ำ ตลอดจนสร้างความมั่นใจและความเชื่อมั่นให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ

ศูนย์ความปลอดภัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต ๒ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้ จะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาในสังกัดได้เป็นอย่างดี

ศูนย์ความปลอดภัย สพป.ยโสธร เขต ๒

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
ที่มาและความสำคัญ	๑
การวางแผนรักษาความปลอดภัยในโรงเรียนในสังกัด	๒
รูปแบบของแผนความปลอดภัยในสถานศึกษา	๓
มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ อุบัติภัยและปัญหาทางสังคม	๔
- ด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ	๔
- ด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ	๘
- ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคม	๑๐
- ด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา (MOE Safety Center)	๑๗
- ด้านการป้องกันอาชญากรรมไซเบอร์	๑๘
- ด้านการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-๑๙)	๑๙
- ด้านการป้องกันฝุ่น PM ๒.๕	๒๐
การคุ้มครองช่วยเหลือนักเรียน	๒๑
คำนิยามเกี่ยวกับการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน	๒๒
แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน	๒๔
การดำเนินการคุ้มครองช่วยเหลือนักเรียน	๒๕
- บทบาทการคุ้มครองช่วยเหลือนักเรียน	
- บทบาทสถานศึกษา	

มาตรการด้านความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุในการปฏิบัติงานคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต ๒

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต ๒ มีความตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ โดยให้สถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันหาแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ได้เรียนรู้อย่างมีความสุขเป็นไปตามนโยบายและจุดเน้น โดยการเร่งสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของสังคมและป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่และภัยอื่นๆ มีการดำเนินการตามแผนและมาตรการด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากรในรูปแบบต่างๆ อย่างเข้มข้น รวมทั้งดำเนินการติดตามผลการดำเนินการ และสรรหาสถานศึกษาที่ดำเนินการได้ดีเยี่ยม (Best Practice) เพื่อปรับปรุงพัฒนาและขยายผลต่อไป

๑) เป้าประสงค์

(๑) เพื่อให้มีรูปแบบแนวทางการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัดด้านอุบัติเหตุ ด้านอุบัติเหตุ และด้านปัญหาทางสังคม โดยอาศัยแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ภายใต้หลักการกระจายอำนาจการมีส่วนร่วมและยึดประโยชน์สูงสุดของนักเรียนเป็นสำคัญ

(๒) เพื่อสร้างความเข้มแข็งระบบการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัด ให้มีความพร้อมสามารถป้องกัน และแก้ไขสถานการณ์ปัญหาของนักเรียน ทั้งด้านอุบัติเหตุ อุบัติภัย และปัญหาทางสังคมที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับการปกป้อง การดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองความปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยนักเรียนจะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด สามารถอยู่ในสังคม ได้อย่างปลอดภัยและมีความสุข

(๔) เพื่อสร้างความตระหนักในการรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัด โดยส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัด ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้รับผิดชอบ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน

๒) เป้าหมาย

(๑) นักเรียนทุกคนของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต ๒ ได้รับการคุ้มครองดูแลความปลอดภัย

(๒) ผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีแนวทางในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยนักเรียน

(๓) เครือข่ายหน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีส่วนร่วมในการดูแลความปลอดภัยให้แก่นักเรียน

(๔) ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น รถรับ-ส่งนักเรียน พ่อค้า แม่ค้า ร้านคอมพิวเตอร์ ฯลฯ

๓) ยุทธศาสตร์

(๑) โรงเรียนในสังกัดจัดระบบการรักษาความปลอดภัยของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และเครือข่ายทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาโยธิน เขต ๒

(๓) มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน

๒. การวางแผนรักษาความปลอดภัยของโรงเรียนในสังกัด

แนวทางการวางแผนการรักษาความปลอดภัยให้นักเรียน เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียนครู ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และเครือข่าย โดยร่วมกันวางแผนป้องกัน แก้ไข ควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน จึงจำเป็นต้องมีมาตรการและกิจกรรมเพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุดตามเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ รวมทั้งนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ขั้นตอน	ภารกิจ
๑. ศึกษาสภาพทั่วไป	ศึกษาสภาพทั่วไปของโรงเรียน ชุมชน ความเข้มแข็งของเครือข่าย เพื่อวิเคราะห์ ความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ อุบัติภัย จาก สภาพแวดล้อม และภัยอื่น ๆ
๒. กำหนดมาตรการหลัก	กำหนดมาตรการหลักเพื่อป้องกัน และ/หรือ แก้ไข
๓. กำหนดมาตรการเสริม	กำหนดมาตรการเสริมให้เหมาะสมกับความเชื่อ วัฒนธรรมและ ประเพณีของท้องถิ่น และสภาพความเสี่ยงของสถานศึกษา
๔. กำหนดกิจกรรม	กำหนดกิจกรรมสนับสนุนมาตรการหลักและมาตรการเสริม
๕. กำหนดเวลาและผู้รับผิดชอบ	กำหนดเวลาและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้

๓. รูปแบบของแผนความปลอดภัยในสถานศึกษา

สถานศึกษาสามารถเลือกรูปแบบของแผนการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา สภาพภูมิศาสตร์ และความต้องการของท้องถิ่นโดยอาจกำหนดรูปแบบ ดังนี้

๓.๑ แผนพัฒนาระบบความปลอดภัยของนักเรียน เป็นแผนที่มุ่งสร้างเสริมความเข้มแข็งของระบบการรักษา ความปลอดภัย สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และมีการพัฒนาระบบความปลอดภัยอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ เช่น

- ๑) มีโครงสร้างระบบการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาที่ชัดเจน
- ๒) มีระบบควบคุมภายในเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา
- ๓) มีระบบเครือข่ายเพื่อการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา
- ๔) มีระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

๓.๒ แผนป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุของนักเรียน โดยกำหนดให้ครอบคลุมประเภทของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ได้แก่

- ๑) ความบกพร่องของอาคารเรียนและอาคารประกอบ
- ๒) บริเวณโรงเรียน เช่น รั้ว ประตู โรงเรียน บ่อน้ำ เขตก่อสร้าง เป็นต้น
- ๓) สภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้อต่อความปลอดภัยในการดำรงชีวิตของนักเรียน
- ๔) เครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ในสถานศึกษา ที่อาจเป็นอันตรายต่อนักเรียน
- ๕) การเดินทางไปและกลับระหว่างบ้านกับสถานศึกษา
- ๖) การพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษา

๗) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา เช่น การเล่นเกม การอยู่ค่ายพักแรม การเข้าร่วมกิจกรรมด้านอาชีพ หรือกิจกรรมการทดลองทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

๓.๓ แผนป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุในสถานศึกษา โดยกำหนดให้ครอบคลุมประเภทของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ได้แก่

๑) การเกิดอัคคีภัย	๒) การเกิดวาตภัย
๓) การเกิดอุทกภัย	๔) การเกิดธรณีพิบัติภัย

๓.๔ แผนรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา จากสภาพแวดล้อมทางสังคม โดยกำหนดให้ครอบคลุมประเภทของสภาพปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน ได้แก่

๑) การล่วงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ	๒) การทำร้ายตนเองและการฆ่าตัวตาย
๓) การเสพสารเสพติด	๔) การอุปโลกและบริโภคนิยม
๕) การทะเลาะวิวาท	๖) การถูกกลั่นแกล้งและลักพาตัว
๗) สื่อลามกอนาจาร	๘) การมั่วสุมกับอบายมุข
๙) พฤติกรรมชั่วช้า	๑๐) อินเทอร์เน็ต และเกม

๔. มาตรการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ อุบัติภัยและปัญหาทางสังคม

ด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ		
สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๑. อุบัติเหตุจากอาคารเรียนอาคารประกอบ	๑. ตรวจสอบโครงสร้าง ส่วนประกอบอาคารและระบบไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ ๒. แต่งตั้งบุคลากรในการดูแลรักษาอาคาร สถานที่ ๓. สร้างความตระหนักและให้ความรู้ในการรักษาความปลอดภัยแก่นักเรียน ๔. จัดทำป้ายข้อควรระวังด้านความปลอดภัยในจุดอันตราย ๕. ซ่อมแซมส่วนประกอบอาคารให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย ๖. จัดให้มีแผนการป้องกันและการเคลื่อนย้ายกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน (แผนเผชิญเหตุ) ๗. แต่งตั้งเวรยามรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู บุคลากรที่รับผิดชอบ ๓. นักการภารโรง ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน
๒. อุบัติเหตุจากบริเวณภายในสถานศึกษา	๑. แต่งตั้งครูเวรประจำวันคอยควบคุม กำกับติดตามดูแลรักษาความปลอดภัยตลอดทั้งวัน ๒. จัดให้มีผู้รับผิดชอบปฐมนิเทศเบื้องต้น และนำส่งสถานพยาบาล ๓. หลีกเลี่ยงการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปีนป่ายในที่สูง/บ่อน้ำ/สระน้ำ อย่างเข้มงวด ๔. จัดให้มีเจ้าหน้าที่ดัดแปลงไม้ให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยเสมอ ๕. จัดให้มีป้ายคำเตือนเพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดอุบัติเหตุ ๖. จัดให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติแก่นักเรียนในกรณีพบวัตถุสิ่งแปลกปลอมซึ่งอาจเป็นวัตถุระเบิดหรือวัตถุอันตราย ๗. ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างรอบบริเวณสถานศึกษาและจุดเสี่ยง ๘. จัดให้มีระบบการขออนุญาตออกนอกสถานศึกษา ๙. จัดให้มีการบำรุงดูแลรักษาความสะอาด โดยรอบสม่ำเสมอ ๑๐. จัดให้มีถังขยะแยกประเภทเพื่อสะดวกในการจัดเก็บและทำลาย ๑๑. หลีกเลี่ยงการจัดซื้ออุปกรณ์กีฬาหรือเครื่องเล่นที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้ง่าย	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครูเวรประจำวัน ๓. ครูอนามัยโรงเรียน ๔. นักการภารโรง ๕. เจ้าหน้าที่รพ.สต. ๖. นักเรียน ๗. ผู้ปกครอง

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๓. อุบัติเหตุจากสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	๑. มีการสำรวจสภาพปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาและชุมชนเพื่อหาแนวทางแก้ไข ๒. แต่งตั้งคณะกรรมการโดยใช้ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการหาแนวทางป้องกันและแก้ไข ๓. ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๔. จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกและความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียน บุคลากรในสถานศึกษาและชุมชน	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. นักเรียน ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน
๔. อุบัติเหตุจากเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ เช่น เครื่องทำน้ำเย็น พัดลม โทรทัศน์ ฯลฯ	๑. ตรวจสอบเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ ก่อนใช้ทุกครั้ง ๒. ห้ามใช้เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ชำรุด ๓. แนะนำ สาธิต และควบคุมการใช้อย่างถูกวิธีตามประเภทของอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ ๔. จัดเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ในที่เก็บทุกครั้งอย่างเป็นระเบียบปลอดภัย ๕. กำกับ ดูแลนักเรียนในการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ให้ถูกต้องเหมาะสมกับประเภทกิจกรรม	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. นักการภารโรง ๔. นักเรียน ๕. ผู้ปกครอง ๖. ชุมชน
๕. อุบัติเหตุจากการเดินทางไป-กลับ ระหว่างบ้านและสถานศึกษา	๑. สถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนร่วมมือกันกำหนดมาตรการรับ-ส่งนักเรียนตอนเช้าและเลิกเรียน ๒. กำกับ ดูแลนักเรียนที่ใช้จักรยานและรถจักรยานยนต์ให้ชิดทางซ้ายและเป็นแถว ๓. จัดครูเวรประจำวันดูแลนักเรียนตรวจเช็คคนนักเรียนที่มีผู้ปกครองมารับ ๔. แนะนำการเดินทางกลับบ้านและให้พี่ดูแลน้อง ๕. ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติตามกฎจราจร ๖. จัดครูเวรและนักเรียนคอยรับ-ส่งนักเรียนที่ประตูเข้าออก	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. นักการภารโรง ๔. นักเรียน ๕. ผู้ปกครอง ๖. ชุมชน ๗. ผู้ประกอบการรถรับ-ส่งนักเรียน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๖. อุบัติเหตุจากการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานศึกษา	๑. ศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการพานักเรียน ไปศึกษานอกสถานศึกษาโดยเคร่งครัด ๒. เตรียมการและวางแผนการดำเนินการอย่างชัดเจน ๓. จัดทำประวัตินักเรียนที่ร่วมเดินทาง ๔. จัดครูคอยควบคุมดูแลให้อยู่ในระเบียบวินัย ๕. จัดให้มีป้ายชื่อแสดงรายละเอียดนักเรียน ๖. จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ๗. ควบคุมดูแลการซื้ออาหารรับประทาน ๘. หากมีการใช้พาหนะรถยนต์ต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพรถยนต์และตรวจประวัติคนขับเพื่อความปลอดภัย ๙. หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย ๑๐. จัดระบบดูแลความปลอดภัยอย่างใกล้ชิด ๑๑. ให้ความรู้นักเรียนในการร่วมกิจกรรมอย่างปลอดภัยทุกครั้ง ๑๒. ตรวจสอบความเหมาะสมของสถานที่ที่ปลอดภัย ๑๓. ประสานงานเจ้าหน้าที่ด้านการรักษาความปลอดภัยท้องถิ่น ๑๔. จัดทำประกันชีวิตให้กับนักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. ผู้รับผิดชอบนักเรียน ไปศึกษานอก สถานศึกษา ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. นักเรียน
๗. อุบัติเหตุจากยานพาหนะรับ-ส่งนักเรียน	๑. ศึกษาและปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยยานพาหนะรับ-ส่ง นักเรียน ๒. ตรวจสอบยานพาหนะให้มีความเหมาะสมปลอดภัยต่อสภาพการใช้งาน ๓. ตรวจสอบอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น ถังดับเพลิง ค้อน เป็นต้น ประจำยานพาหนะ ๔. ตรวจสอบประวัติคนขับ ความสามารถในการขับขี่ใบอนุญาตการขับขี่ ๕. กำหนดให้มีพนักงานควบคุมเพื่อดูแลความปลอดภัยของผู้โดยสาร ๖. กำหนดแนวปฏิบัติในการโดยสารด้วยความปลอดภัยแก่นักเรียนและผู้จ้าง เช่น ห้ามห้อยโหนป็นป้ายหยอกล้อขณะรถยนต์เคลื่อนที่ ๗. ตรวจสอบจำนวนนักเรียนทุกครั้งที่มี การขึ้นและลงรถยนต์ ๘. จัดทำป้ายชื่อรถรับ-ส่งนักเรียนให้เห็น อย่างชัดเจน ๙. การประกันภัยโดยความสมัครใจสำหรับนักเรียน	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. ผู้รับผิดชอบนักเรียน ไปศึกษานอก สถานศึกษา ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. นักเรียน ๗. ผู้ประกอบการรถรับ-ส่งนักเรียน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๘. อุบัติเหตุจากการนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญ	๑. หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย ๒. จัดระบบดูแลความปลอดภัยอย่างใกล้ชิด ๓. ให้ความรู้นักเรียนในการร่วมกิจกรรมอย่างปลอดภัยทุกครั้ง ๔. จัดครูคอยควบคุม ดูแลให้อยู่ในระเบียบวินัยทุกครั้ง ๕. ตรวจสอบความเหมาะสมของสถานที่ที่ปลอดภัย ๖. ประสานงานเจ้าหน้าที่ด้านการรักษาความปลอดภัยท้องถิ่น ๗. จัดเตรียมหน่วยปฐมพยาบาลเบื้องต้นทุกครั้ง ๘. หากมีการใช้พาหนะรถยนต์ต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพรถยนต์ และตรวจประวัติคนขับเพื่อความปลอดภัย ๙. รายงานต้นสังกัดทันทีเมื่อเกิดเหตุ	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. นักการภารโรง ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๗. นักเรียน ๘. สถานักเรียน

ด้านการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุ		
สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๑. อัคคีภัย	๑. แต่งตั้งกรรมการรับผิดชอบตรวจสอบอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ ๒. ให้ความรู้และซักซ้อมนักเรียนเกี่ยวกับการดับไฟไหม้ไฟ ๓. จัดให้มีเจ้าหน้าที่อยู่เวรรักษาการณ์ความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด ๔. วางแผนรับสถานการณ์ไว้ล่วงหน้า ๕. จัดแหล่งข้อมูลที่สามารถติดต่อขอความช่วยเหลือไว้ล่วงหน้า ๖. กำจัดวัสดุเชื้อเพลิงในบริเวณสถานศึกษา อาคารและห้องต่างๆ ๗. จัดให้มีเครือข่ายองค์กรภาครัฐเอกชนเพื่อ สามารถติดต่อขอรับความช่วยเหลือทันที ๘. รายงานต้นสังกัดทันทีเมื่อเกิดเหตุ	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. นักการภารโรง ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๗. นักเรียน ๘. เจ้าหน้าที่บรรเทาสาธารณภัย
๒. วาตภัย	๑. ให้ความรู้และซักซ้อมในการปฏิบัติตนแก่นักเรียนให้พ้นจากอันตราย ๒. จัดให้มีการอยู่เวรรักษาการณ์ความปลอดภัยสถานที่ราชการอย่างเคร่งครัด ๓. ตรวจสอบสภาพอาคารต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ๔. ตัดแต่งกิ่งไม้ที่อยู่ใกล้อาคาร ๕. ติดตามข่าวพยากรณ์อากาศสม่ำเสมอ ๖. จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ๗. จัดให้มีเครือข่ายองค์กรภาครัฐเอกชนเพื่อสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือทันที ๘. จัดแหล่งข้อมูลที่สามารถติดต่อขอความช่วยเหลือไว้ล่วงหน้า ๙. รายงานต้นสังกัดทันทีเมื่อเกิดเหตุ	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. นักการภารโรง ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. นักเรียน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๓. อุทกภัย	๑. ให้ความรู้และซักซ้อมในการปฏิบัติตนแก่นักเรียนให้พ้นจากอันตราย ๒. จัดให้มีการอยู่เวรรักษาสถานที่ราชการ ๓. ตรวจสอบสภาพอาคารต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ๔. ติดตามข่าวพยากรณ์อากาศสม่ำเสมอ ๕. จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ๖. จัดให้มีเครือข่ายองค์กรภาครัฐเอกชนเพื่อสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือทันที ๗. จัดแหล่งข้อมูลที่สามารถติดต่อขอความช่วยเหลือได้ล่วงหน้า ๘. รายงานต้นสังกัดทันทีเมื่อเกิดเหตุ	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. นักการภารโรง ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. นักเรียน
๔. ธรณีพิบัติภัย	๑. ให้ความรู้และซักซ้อมในการปฏิบัติตนแก่นักเรียนให้พ้นจากอันตราย ๒. จัดให้มีการอยู่เวรรักษาสถานที่ราชการ ๓. ตรวจสอบสภาพอาคารต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ๔. ตัดแต่งกิ่งไม้ที่อยู่ใกล้อาคาร ๕. ติดตามข่าวพยากรณ์อากาศสม่ำเสมอ ๖. จัดให้มีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ๗. จัดให้มีเครือข่ายองค์กรภาครัฐเอกชนเพื่อสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือทันที ๘. จัดแหล่งข้อมูลที่สามารถติดต่อขอความช่วยเหลือได้ล่วงหน้า ๙. รายงานต้นสังกัดทันทีเมื่อเกิดเหตุ	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครู ๓. นักการภารโรง ๔. ผู้ปกครอง ๕. ชุมชน ๖. นักเรียน

ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว		
สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๑. การล่วงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ	๑. แต่งตั้งกรรมการเฝ้าระวังป้องปรามนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์และสถานที่จุดเสี่ยงโดยเฉพาะ ห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องพยาบาล ห้องสมุด ๒. ให้ความรู้แก่ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ๓. จัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ๔. ใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ๕. ให้มีผู้รับผิดชอบรายงานตามลำดับชั้น ๖. นำนักเรียนเข้าสู่การช่วยเหลือ โดยมีครูดูแลติดตามอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ๗. ประสานงานผู้ปกครองเพื่อให้การดูแลช่วยเหลือ ๘. ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น บ้านพักเด็กและครอบครัว สถานีตำรวจ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด โรงพยาบาล เป็นต้น	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. ชุมชน ๕. เจ้าหน้าที่ตำรวจ
๒. การทำร้ายตนเองและฆ่าตัวตาย	๑. จัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมอบหมายครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนว สังเกตพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคล ๒. จัดระบบเครือข่ายระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน สถานศึกษาเพื่อการสื่อสาร และสานสัมพันธ์ร่วมมือป้องกันแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน ๓. จัดกิจกรรมปลูกฝังให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความเอื้ออาทร และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ๔. จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของนักเรียนอย่างหลากหลาย ๕. ประสานความร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ ๖. ประสานพ่อแม่ ผู้ปกครองทันทีเมื่อเกิดปัญหาเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าด้วยวิธีการต่าง ๆ	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. ชุมชน ๕. เจ้าหน้าที่พสน. ๖. ครูแนะแนว

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๓. การใช้สาร เสพติด และยาเสพติด	๑. จัดกิจกรรมลูกเสือต้านภัยยาเสพติดในสถานศึกษา เพื่อเสริมทักษะชีวิต สร้างความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงโทษ พิษภัยของสารเสพติด และยาเสพติด เพื่อให้นักเรียน เห็นคุณค่าในตนเอง ๒. จัดระบบเครือข่ายระหว่างผู้ปกครอง ชุมชนสถานศึกษา เพื่อการสื่อสารและสานสัมพันธ์ร่วมมือป้องกันแก้ไขปัญหาด้านเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน ๓. จัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนแสดงออกตามความสามารถที่เหมาะสม เช่น ศิลปะ ดนตรี กีฬา โครงการ TO BE NUMBER ONE เป็นต้น ๔. จัดกลุ่มเฝ้าระวังโดยอาศัยเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ๕. จัดการอบรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ นักเรียน ๖. ให้ความรู้แก่นักเรียนในการเลือกชมสื่อในด้านต่างๆ อย่างเหมาะสม ๗. จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้สะอาด ร่มรื่นสวยงาม เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ๘. ใช้มาตรการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ๙. แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษา ๑๐. คัดกรองและตรวจสุขภาพนักเรียนเป็นประจำ	๑. ผู้บริหาร สถานศึกษา ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. ชุมชน ๕. เจ้าหน้าที่ พสน. ๖. ครูแนะแนว

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๔. การอุปโภคบริโภค	๑. จัดให้มีชมรมคุ้มครองผู้บริโภคในสถานศึกษา (อย.น้อย) เพื่อตรวจสอบคุณภาพสารปนเปื้อนใน อาหารและ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ๒. จัดทำป้ายนิเทศ และกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องอุปโภคบริโภคอย่างถูกสุขอนามัย ๓. จัดให้มีเจ้าหน้าที่ทำความสะอาด รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในโรงอาหารของโรงเรียน ๔. จัดให้มีระบบกำจัดขยะ การบำบัดน้ำเสียและจัดสร้างบ่อดักไขมัน ๕. ในกรณีเกิดอุบัติเหตุจากการอุปโภคบริโภคของนักเรียน ให้ดำเนินการปฐมพยาบาลเบื้องต้นก่อนส่งต่อโรงพยาบาล ๖. ประสานแจ้งผู้ปกครองนักเรียนรับทราบเมื่อเกิดเหตุ ๗. มอบหมายครูอนามัยอำนวยความสะดวกในการดูแลรักษาพยาบาล ร่วมกับผู้ปกครอง เพื่อรับทราบข้อมูลนักเรียน ๘. รายงานเหตุการณ์ให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับชั้น	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. ชุมชน ๕. นักเรียน
๕. การทะเลาะวิวาท	๑. มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ พสน./ครูผู้รับผิดชอบสอดส่องดูแลให้ความช่วยเหลือและดำเนินการตาม ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ๒. จัดทำระบบเครือข่ายระหว่างผู้ปกครอง ชุมชนสถานศึกษา เพื่อการสื่อสารและสานสัมพันธ์ร่วมมือป้องกันแก้ไขปัญหากับพฤติกรรมนักเรียน ๓. จัดให้มีหน่วยเคลื่อนที่เร็ว เพื่อเข้าระงับเหตุการณ์มีเหตุทะเลาะวิวาทโดยประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ๔. ประสานแจ้งผู้ปกครองนักเรียนผู้ก่อเหตุผู้ได้รับบาดเจ็บให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบและจัดเจ้าหน้าที่ดูแล รายงานผู้บังคับบัญชารับทราบตามลำดับชั้น ๕. ประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ อปพร. หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. ชุมชน ๕. เจ้าหน้าที่ตำรวจ ๖. เจ้าหน้าที่ พสน.

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๖. การถูกล่อลวงหรือลักพาตัว	๑. จัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การตัดสินใจ การให้คำปรึกษา ที่ถูกต้อง รวมไปถึงทักษะการป้องกันตัวเองให้พ้นจากการถูกล่อลวงและลักพาตัว ๒. จัดระบบรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ๓. ประสานงานกับชุมชน เครือข่ายผู้ปกครอง ในการสอดส่องนักเรียนอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ ๔. ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องช่วยสอดส่องดูแลเพื่อป้องกันการถูกล่อลวงและ ลักพาตัว ๕. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการล่อลวงและลักพาตัว และวิธีการป้องกันให้นักเรียนทราบทุกระยะ ๖. ประสานงานเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้ปกครองเพื่อดำเนินการติดตามค้นหา ๗. ขอความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง ชุมชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการแจ้งเบาะแส ๘. ประสานแจ้งผู้ปกครองนักเรียนรับทราบเมื่อเกิดเหตุ และรายงานให้ผู้บังคับบัญชารับทราบ ๙. รายงานต้นสังกัดทันทีเมื่อเกิดเหตุ	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. ชุมชน ๕. เจ้าหน้าที่ตำรวจ
๗. สื่อลามกอนาจาร	๑. ควบคุมดูแลการนำข้อมูลข่าวสารและสื่อบันเทิงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศที่ไม่เหมาะสมไม่ให้เข้ามาเผยแพร่ในสถานศึกษา ๒. จัดทำหลักสูตรบูรณาการการสอนในเรื่องเพศศึกษา ศีลธรรมคุณธรรม จริยธรรมที่ดีและเหมาะสมในทางสังคมให้กับนักเรียน ๓. จัดกิจกรรมและเสริมสร้างค่านิยม ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงามให้กับนักเรียนเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ๔. ประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่และ ผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการตรวจตรา ควบคุมดูแล ตามแหล่งจำหน่ายและเผยแพร่ ๕. ดำเนินการตรวจค้นยึดสิ่งของ และลงโทษ หากพบนักเรียนนำสื่อลามกอนาจารเข้ามาในสถานศึกษา ติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ๖. มอบครูประจำชั้นติดตามและเฝ้าระวัง ภายหลังดำเนินการแก้ไขแล้วเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาในระยะต่อไปมิให้เกิดขึ้นอีก	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. ชุมชน ๕. เจ้าหน้าที่ตำรวจ

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๘. อบายมุข	๑. ประกาศให้สถานศึกษาเป็นเขตปลอดอบายมุขทุกประเภท ๒. จัดทำแผนผัง โซนนิ่ง เขตปลอดอบายมุข ร่วมกับชุมชน ๓. จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ และความตระหนัก โทษภัยและปัญหาอบายมุขที่มีผลกระทบต่อการ เรียนและ ความเป็นอยู่ของนักเรียน ๔. มอบหมายครูประจำชั้นติดตามสอดส่อง ดูแลพฤติกรรม ของนักเรียนในกลุ่มที่มีปัญหาและกลุ่มเสี่ยงต้องรับดำเนินการ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในเบื้องต้น ๕. สํารวจแหล่งอบายมุขหรือแหล่งมั่วสุมโดยจัดทำเป็น ข้อมูลแผนที่ตั้งเพื่อการประสานกับครูผู้รับผิดชอบ ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่ตำรวจ ๖. ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองช่วยกวดขันดูแลบุตร หลานอย่างใกล้ชิดทั้งการเรียน การใช้เงินการใช้โทรศัพท์ การออกเที่ยวเตร่ หรือการทำกิจกรรมนอกบ้าน รวมทั้งการใช้สื่อเทคโนโลยีในครอบครัวไปในทางที่ ไม่เหมาะสม ๗. จัดตั้งกลุ่มเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองชุมชนในการให้ข้อมูลข่าวสารและติดตามสอดส่อง ดูแลป้องกันไม่ให้นักเรียนไปมั่วสุมในแหล่งอบายมุขต่าง ๆ ๘. จัดทำทะเบียนข้อมูลนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ๙. เชิญผู้ปกครองประชุมเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาและ ให้ความช่วยเหลืออย่างจริงจังร่วมกัน ๑๐. จัดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการออกตรวจตราตาม แหล่งอบายมุขต่างๆ โดยการประสานความร่วมมือกับ เจ้าหน้าที่ และหน่วยงานที่รับผิดชอบหรือระหว่าง สถานศึกษาด้วยกัน	๑. ผู้บริหาร สถานศึกษา ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. ชุมชน ๕. เจ้าหน้าที่ ตำรวจ ๖. เจ้าหน้าที่ พสน.

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๙. พฤติกรรมซู้สาว	๑. ให้ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านการวางตัวคบเพื่อนต่างเพศและจัดการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษา ๒. มอบหมายครูประจำชั้นให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ๓. จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ปลอดภัย โปร่ง ไม่มีมุมอับอันจะส่งผลต่อพฤติกรรมในทางที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ๔. กำกับติดตามดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของครูเวรประจำวัน ๕. สร้างเครือข่ายประสานความร่วมมือระหว่างเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชนและโรงเรียนในการแจ้งเบาะแส ๖. เมื่อนักเรียนประสบปัญหาให้สถานศึกษามอบหมายผู้รับผิดชอบ สืบหาข้อเท็จจริงและดำเนินการแก้ไขในกรณีที่ เป็นปัญหาร้ายแรงให้รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นตอน ๗. ประสานงานเชิญผู้ปกครองมารับทราบปัญหาและร่วมมือช่วยกันแก้ไขปัญหา ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสม ๘. ติดตาม กำกับดูแลนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. ชุมชน ๕. นักเรียน
๑๐. อินเทอร์เน็ตและเกม	๑. ให้ความรู้แก่นักเรียนในการเลือกบริโภคข้อมูลข่าวสาร ภัยจากสื่ออินเทอร์เน็ต ๒. จัดกิจกรรมเสริมสร้างความสนใจหรือสร้างแรงจูงใจในการใช้คอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์ ๓. ประสานความร่วมมือผู้ปกครอง เครือข่ายผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการป้องกันกวดขันดูแลตามแหล่งสถานบันเทิง ร้านเกม ๔. ครูฝ่ายปกครองและครูที่ปรึกษากำกับติดตามการมาเรียนของนักเรียนและประสานกับผู้ปกครอง ในการเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านและโรงเรียน ๕. จัดให้บริการอินเทอร์เน็ตกับนักเรียนในช่วงเวลาที่เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียนและให้ครูควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด ๖. ดำเนินการนำกลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงมาอบรมให้ความรู้เรื่องการใช้อินเทอร์เน็ต ๗. จัดอาสาสมัครนักเรียนคอยตรวจสอบการใช้ อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ต่าง ๆ ๘. ประสานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อติดตามตรวจสอบร้านอินเทอร์เน็ตร้านเกมที่ให้บริการนักเรียนช่วงเวลาเรียน	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. ชุมชน ๕. นักเรียน

สาเหตุ	มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๑๑. ด้านสุขภาพ อนามัยของ นักเรียน	๑. สร้างองค์ความรู้ให้แก่ครูและบุคลากร ในเรื่อง แนวทางการส่งเสริมสุขภาพนักเรียน การป้องกันมลภาวะ จากสิ่งแวดล้อม การป้องกันไม่ให้เกิดโรคต่างๆระบาดมากขึ้น ๒. จัดทำมาตรการบริหารจัดการขยะในสถานศึกษา ๓. แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบงานให้ชัดเจน ๔. ตรวจสุขภาพนักเรียนอย่างน้อยปีละครั้งประสานงาน กับโรงพยาบาล/รพ.สต.ในพื้นที่เพื่อดูแลนักเรียนที่มีร่างกาย อ่อนแออย่างใกล้ชิด ๕. ปิดสถานศึกษาทำความสะอาดเมื่อมีโรคระบาด ๖. แจ้งผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นในกรณีมีโรคติดต่อ เกิดขึ้นในโรงเรียน ๗. จัดน้ำดื่มน้ำใช้ให้ปลอดภัยรวมทั้งระบบกักเก็บน้ำและ ระบบการจ่ายน้ำให้ถูกสุขอนามัย ๘. มีส้วมที่ถูกสุขอนามัย ๙. มีอุปกรณ์และสถานที่สำหรับล้างมือและให้ความรู้ใน การล้างมือของนักเรียนอย่างถูกวิธี ๑๐. จัดสถานที่และบริเวณสถานศึกษาให้ถูกสุขลักษณะ	๑. ผู้บริหาร สถานศึกษา ๒. ครูประจำชั้น ๓. นักการภารโรง ๔. นักเรียน ๕. ผู้ปกครอง
๑๒. ด้านสัตว์มีพิษ	๑. จัดสภาพแวดล้อมให้สะอาดร่มรื่น ตัดแต่งกิ่งไม้กำจัด แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่นักเรียน ๒. ให้ความรู้แก่ครู บุคลากร และนักเรียนเกี่ยวกับ สัตว์มีพิษ ตลอดจนวิธีการป้องกันและปฐมพยาบาลเบื้องต้น กรณีได้รับพิษ ๓. จัดทำป้ายเตือนภัยจากสัตว์มีพิษในบริเวณ ที่เป็นจุดเสี่ยง เช่น บริเวณรั้วสถานศึกษา ต้นไม้ใหญ่ ซึ่งมักจะเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์มีพิษเบื้องต้น ๔. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการกำจัดสัตว์มีพิษ	๑. ผู้บริหาร สถานศึกษา ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. นักเรียน ๕. ชุมชน

ด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา (MOE safety center)	
มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๑. ประชุมชี้แจงแนวทางการบริหารจัดการระบบมาตรฐานความปลอดภัย MOE safety center ๒. สถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง สมัครเข้าใช้งานในระบบความปลอดภัย MOE safety center ๓. สถานศึกษาในสังกัด จัดตั้งศูนย์ความปลอดภัยใน สถานศึกษามีคณะทำงานประจำศูนย์ความปลอดภัย โดยแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัย ตามแนวทางการบริหารจัดการระบบมาตรฐาน ความปลอดภัย MOE safety center ๔. ดำเนินการสำรวจข้อมูลด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการจัดทำแผนการดำเนินงานความปลอดภัย เพื่อส่งเสริมความปลอดภัยให้กับนักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา ตามนโยบายและคำแนะนำที่สอดคล้องกับ ศูนย์ความปลอดภัย สพฐ. ๕. เจ้าหน้าที่ดูแลระบบความปลอดภัย MOE safety center เข้าระบบทุกวัน เวลา ๐๙.๐๐ น. เพื่อตรวจสอบการแจ้งเตือนในระบบความปลอดภัย MOE safety center ๖. สถานศึกษารายงานการแจ้งเตือนในระบบความปลอดภัย MOE safety center ๗. ประชาสัมพันธ์การรับรู้ การดำเนินงานตามมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. นักเรียน ๕. ชุมชน

ด้านการป้องกันอาชญากรรมไซเบอร์	
มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
<u>การป้องกันระดับบุคคล (Protect Personal from Cybercrime)</u> ๑. อัปเดตซอฟต์แวร์ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอเพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการใช้งานให้มากขึ้น ๒. ใช้โปรแกรมแอนตี้ไวรัสที่มีประสิทธิภาพ ทั้งโปรแกรมที่ติดมากับเครื่อง และโปรแกรมที่ซื้อเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการใช้งานที่ถูกลิขสิทธิ์ที่มีประสิทธิภาพและเชื่อถือได้ด้วยเช่นกัน ๓. พิจารณาให้รอบคอบก่อนคลิกไปที่ลิงก์น่าสงสัย เช่น เว็บไซต์ที่บอกว่า จะแจกรางวัล แบนเนอร์โฆษณาบนเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่ลิงก์ไปยังเว็บอื่น และดาวน์โหลดไวรัสลงเครื่องโดยไม่รู้ตัว รวมไปถึงการ ใช้รหัสผ่านที่มีความซับซ้อน และใช้การยืนยัน ตัวตนแบบสองขั้นตอน ๒FA (๒ Factors Authentication) เพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการใช้งานโซเชียลมีเดียต่าง ๆ <u>การป้องกันระดับองค์กร (Protect Corporate From Cybercrime)</u> ๑. ใช้งานซอฟต์แวร์ที่ถูกลิขสิทธิ์ และอัปเดตซอฟต์แวร์ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เช่นเดียวกันกับคอมพิวเตอร์ส่วนตัว คอมพิวเตอร์ของบริษัทเองก็ควรใช้งานซอฟต์แวร์ที่ถูกลิขสิทธิ์เพื่อความปลอดภัยด้วยเช่นกัน ๒. เลือกใช้งานโปรแกรมแอนตี้ไวรัสที่ถูกลิขสิทธิ์น่าเชื่อถือและหมั่นอัปเดตโปรแกรมและสแกนไวรัสภายในเครื่องเป็น ๓. ข่าวสารเกี่ยวกับการโจมตีเจาะข้อมูลทางไซเบอร์อยู่เสมอ โดยเฉพาะในประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับองค์กร	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. อธิการโรงเรียน ๓. นักเรียน

ด้านการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-19)	
มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
การเตรียมสถานศึกษา ก่อนเปิดภาคเรียน ๑. ตรวจสอบห้องสุขา โรงอาหาร ให้มีอ่างล้างมือให้มีเพียงพอ อยู่ในสภาพดีพร้อมใช้งาน รวมถึงสบู่ล้างมือที่เพียงพอ ๒. จัดเตรียมอุปกรณ์ล้างมือ เช่น เจลแอลกอฮอล์ไว้บริเวณทางเข้าห้องเรียน และอาคารต่างๆ ที่มีการ ใช้งานร่วมกัน ๓. กำหนดจุดตรวจคัดกรองอาการป่วยบริเวณทางเข้าสถานศึกษา อาคารเรียน หอพัก พร้อมอุปกรณ์ เช่น เครื่องวัดอุณหภูมิ ๔. จัดสถานที่เพื่อเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล เช่น การเข้าแถว การจัดที่นั่งเรียน การจัดที่นั่งรับประทานอาหารตามมาตรการเว้นระยะห่าง ๕. ทำสัญลักษณ์เพื่อเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล เช่น จัดคัดกรองก่อนเข้า โรงเรียน จุดรับประทานอาหารกลางวัน จุดล้างมือ เป็นต้น ๖. จัดตารางเหลื่อมเวลาพักรับประทานอาหารกลางวัน ๗. กำหนดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการป้องกันควบคุมโรคของสถานศึกษา เพื่อคอยติดต่อประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่เมื่อพบผู้ป่วย หรือผู้ต้องสงสัย กิจกรรมการเฝ้าระวังและป้องกันโรคเมื่อเปิดการเรียนการสอน ๑. ให้มีการตรวจสอบการลาป่วยของนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน หากพบว่าผู้ป่วยมากผิดปกติให้รายงานเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ทราบ ๒. ให้มีการคัดกรองนักเรียน ครู และเจ้าหน้าที่บริเวณทางเข้าสถานศึกษา หากพบผู้ที่มีอาการป่วยให้หยุดเรียนหรือทำงานและพาไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาลทันที ๓. หากพบว่ามีผู้ที่มีไข้จำนวนมากผิดปกติให้โรงเรียนแจ้งไปยังหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ ๔. กรณีใช้ห้องพยาบาลให้มีการบันทึกรายชื่อและอาการของนักเรียนที่ป่วย ๕. แจ้งผู้ปกครองที่บุตรหลานมีอาการเจ็บป่วย เช่น มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก เหนื่อยหอบ หรือกลับจากพื้นที่เสี่ยง และอยู่ในช่วงกักกัน ให้หยุดเรียนรวมทั้งขอความร่วมมือกรณีที่มีคนในครอบครัวป่วยด้วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-19) หรือกลับจากพื้นที่เสี่ยงและอยู่ในช่วงกักกันให้ปฏิบัติตัว ตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอย่างเคร่งครัด ๖. หากมีรถรับ-ส่งนักเรียน ให้ประสานคนขับรถรับ-ส่ง สังเกตอาการนักเรียน ก่อนอนุญาตให้ขึ้นรถโดย ให้นักเรียนสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยทุกคน ระหว่างนั่งในรถ เปิดประตูหน้าต่างรถเมื่อหยุดรับนักเรียนในแต่ละจุดเพื่อให้มีอากาศถ่ายเท และทำความสะอาดโดยเฉพาะที่วางจับ ประตู ที่วางแขนและเบาะนั่งทุกวัน ๗. เปิดประตูหน้าต่างของห้องเรียน เพื่อให้มีการถ่ายเทอากาศ งดการเรียน ในห้องแอร์ที่ไม่จำเป็น ๘. ตรวจตราผู้ประกอบการอาหารของโรงเรียนให้ปฏิบัติตามสุขอนามัย ในการประกอบอาหาร สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย หมวกคลุมผม Face shield ฤกษ์เมื่อขณะประกอบอาหาร และเสิร์ฟอาหารทุกครั้งเน้นเมนูที่ปรุงสุกใหม่และร้อนมีลักษณะปิดมิดชิด	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. นักเรียน ๕. ชุมชน

ด้านการป้องกันฝุ่น PM ๒.๕	
มาตรการป้องกันและแก้ไข	ผู้รับผิดชอบ
๑. สถานศึกษาติดตามสถานการณ์และตรวจสอบคุณภาพอากาศประเทศไทยทางเว็บไซต์ air4thai.pcd.go.th หรือแอปพลิเคชัน air4thai ของกรมควบคุมมลพิษเป็นประจำทุกวันหากพบว่าคุณภาพอากาศอยู่ในเกณฑ์ที่มีผลกระทบต่อสุขภาพให้พิจารณาเปิด-ปิดสถานศึกษาตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการเปิดและปิดสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙ และ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการเปิดและปิดสถานศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ๒. สถานศึกษา เตรียมความพร้อมในการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพจากฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่คุณภาพอากาศอยู่ในเกณฑ์ (สีเหลือง) - ให้จัดกิจกรรมทำความสะอาดห้องเรียนและอาคารเรียนอย่างสม่ำเสมอ - ให้ลดการทำกิจกรรมนอกอาคาร - นักเรียนที่ป่วยด้วยโรคระบบหัวใจและหลอดเลือดโรคระบบทางเดินหายใจ หอบหืด ให้พิจารณาลดการเรียน สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่คุณภาพอากาศอยู่ในเกณฑ์เกินมาตรฐานเริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ (สีส้ม) ให้ดำเนินการดังนี้ ๑. ให้นักเรียน ผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาต้องสวมหน้ากากอนามัยที่ป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ได้ในกรณีที่สถานศึกษามีหน้ากากอนามัยไม่เพียงพอให้ประสานกับศูนย์อำนวยการช่วยเหลือสถานศึกษา ประสภภัยพิบัติ กระทรวงศึกษาธิการ และจังหวัดเพื่อขอรับการสนับสนุน ๒. ควรเรียนในชั้นเรียน สำหรับกิจกรรมกลางแจ้งอื่นๆ อาจได้รับการพิจารณายกเลิกตามความเหมาะสม ๓. นักเรียนที่ป่วยด้วยโรคระบบหัวใจและหลอดเลือด โรคระบบทางเดินหายใจ เช่น หอบหืด ควรให้อยู่ ภายในอาคารในห้องปลอดฝุ่น และต้องได้รับการดูแลจากครูอย่างใกล้ชิดสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่คุณภาพอากาศอยู่ในเกณฑ์เกินมาตรฐานเริ่มมีผลกระทบต่อสุขภาพ (สีแดง) ให้ดำเนินการ ดังนี้ ๑. นักเรียนทุกคนควรอยู่ในอาคารหรือห้องเรียนและปิดประตูหน้าต่างให้มิดชิด ๒. ลดระยะเวลาทำกิจกรรมกลางแจ้ง ๓. นักเรียนกลุ่มเสี่ยง ควรอยู่ภายในอาคาร หรือห้องเรียนที่มีประตูและหน้าต่างปิดสนิท หรือห้องปลอดฝุ่น ที่มีเครื่องปรับอากาศ/เครื่องฟอกอากาศและต้องได้รับการดูแลจากครูอย่างใกล้ชิด ๔. พิจารณาเปิด-ปิด สถานศึกษาตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการเปิดและปิด สถานศึกษาพ.ศ. ๒๕๔๙ และระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการเปิดและปิดสถานศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ สถานศึกษาประชาสัมพันธ์สื่อองค์ความรู้และนวัตกรรมเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไข ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ผ่านช่องทางต่างๆ รวมทั้งทางสื่อออนไลน์/เว็บไซต์ เพื่อสร้างการรับรู้ให้เกิดความเข้าใจและนำไปป้องกันและ แก้ไขปัญหารวมทั้งดูแลสุขภาพได้อย่างถูกต้อง	๑. ผู้บริหารสถานศึกษา ๒. ครูประจำชั้น ๓. ผู้ปกครอง ๔. นักเรียน ๕. ชุมชน

การคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน

สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่นักเรียนมีความใกล้ชิดมากที่สุดรองลงมาจากครอบครัว ผู้ปกครองให้การยอมรับและคาดหวังว่าจะได้รับความรู้ การอบรมสั่งสอน การดูแลด้วยการเอาใจใส่ สถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ สูงสุดของนักเรียนเป็นหลัก ให้นักเรียนได้อยู่ในสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่มีความปลอดภัย การจัดการเรียนการสอนต้องครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้ง สอนทักษะชีวิต ที่จำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความรู้ คู่คุณธรรม มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ นั่นคือ นักเรียนได้รับการพัฒนาให้เป็น “คนดี เก่ง และมีความสุข”

นอกจากนี้ ครูต้องบูรณาการเนื้อหาความรู้ และพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีความพร้อมอย่างเป็นองค์รวม โดยการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตนักเรียนและแก้วิกฤติทางสังคม สถานศึกษาต้องจัดระบบงานกิจกรรมที่ส่งเสริม ความประพฤติให้เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยให้กับนักเรียน นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน โดยการนำกระบวนการของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ๕ ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญา และการส่งต่อไปใช้ในชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม นักเรียนจะต้องได้รับการพิทักษ์ ปกป้อง คุ้มครอง และดูแล โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต

การสร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียนเป็นบทบาทหน้าที่ที่สำคัญที่สุดที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ โดยต้องจัดให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูเป็นผู้มีความสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนเพื่อคุ้มครองดูแลนักเรียน สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียน ดังนั้นในการสร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียนจะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆฝ่าย เพื่อให้เกิดความปลอดภัยกับนักเรียนอย่างแท้จริงสถานศึกษาต้องส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนเติบโตอย่างเต็มศักยภาพ ด้วยการสร้างความปลอดภัยในชีวิตของนักเรียน รวมทั้งการปกป้อง คุ้มครอง และช่วยเหลือนักเรียนจากอันตรายต่างๆ ทั้งทางด้านร่างกายและ จิตใจ การสร้างความปลอดภัยให้กับนักเรียนย่อมส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างเป็นสุข ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาชีวิตที่ดี และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

คำนิยามเกี่ยวกับการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน

การคุ้มครอง หมายถึง การดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เสี่ยง หรือต้องสงสัยว่าถูกระทำรุนแรง หรือล่วงละเมิด นักเรียนที่ถูกกระทำรุนแรง หรือถูกล่วงละเมิด และนักเรียนที่กระทำรุนแรง หรือล่วงละเมิด ต่อบุคคลอื่น โดยมีระบบและขั้นตอนการปฏิบัติที่คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นหลัก สอดคล้องกับหลักปฏิบัติตามกฎหมายและหลักปฏิบัติที่มีมาตรฐาน

การช่วยเหลือ หมายถึง การส่งเสริม พัฒนา การป้องกัน และแก้ไขปัญหา เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนา เต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง

เด็ก หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส

นักเรียน หมายถึง เด็กซึ่งกำลังรับการศึกษาที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

นักเรียน หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์แต่ไม่รวมถึงผู้ที่บรรลุนิติภาวะ ด้วยการสมรส และ เป็นนักเรียนซึ่งกำลังรับการศึกษาที่อยู่ในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

บิดามารดา หมายถึง บิดามารดาของนักเรียนไม่ว่าจะสมรสกันหรือไม่

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดา ผู้อนุบาล ผู้รับบุตรบุญธรรม และผู้ปกครอง ตามประมวลกฎหมาย แพ่งและ พาณิชยและให้หมายความรวมถึง พ่อเลี้ยง แม่เลี้ยง ผู้ปกครองสวัสดิภาพ นายจ้าง ตลอดจนบุคคลอื่น ซึ่งรับนักเรียน ไว้ในความอุปการะเลี้ยงดูหรือซึ่งนักเรียนอาศัยอยู่ด้วย

พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายถึง ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้ง ของรัฐและเอกชน

ผู้บริหารระดับจังหวัดสังกัด สพฐ. หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา/ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัด/ผู้อำนวยการ สำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด

ศป.สพป.ยส.๒ หมายถึง ศูนย์ความปลอดภัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธร เขต ๒

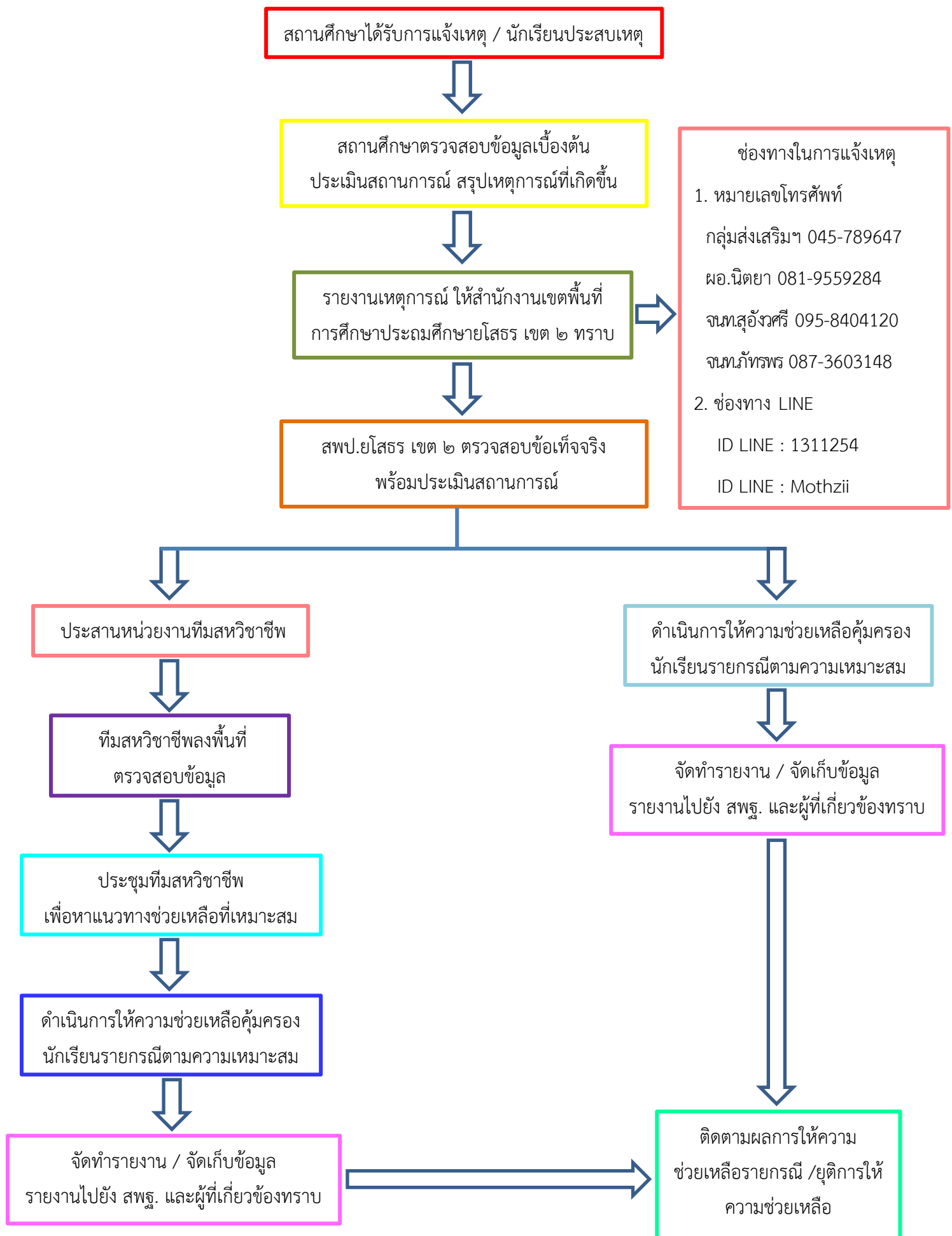
สถานศึกษา หมายถึง สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบันมหาวิทยาลัย หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ ในการจัดการศึกษา

ทีมสหวิชาชีพ หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ทำงานประสานความร่วมมือจากหลายสาขาวิชาชีพ เพื่อมุ่งแก้ปัญหาอย่างมีระบบ เป็นกระบวนการอยู่บนพื้นฐานที่มีจุดประสงค์ และเป้าหมายเดียวกัน ในการปฏิบัติงาน โดยมีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อการประเมินสภาพการณ์ของปัญหา และมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งกระบวนการ เช่น ศูนย์ช่วยเหลือสังคม (OSCC) มูลนิธิต่างๆ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เจ้าพนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานเจ้าหน้าที่ตำรวจ องค์กรเพื่อการกุศล บ้านพักเด็กและครอบครัว สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นต้น

ศูนย์ช่วยเหลือสังคม (OSCC) หมายถึง ศูนย์ช่วยเหลือสังคมภายใต้ชื่อ OSCC (One Stop Crisis Center) เป็นศูนย์บริการประชาชน ผู้ประสบปัญหาที่มีลักษณะบูรณาการและครบวงจร โดยมีหน้าที่รับแจ้งเหตุ เบาะแส ประสาน ส่งต่อ และติดตามการใช้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการตั้งครุฑไม้พุ่ม การค้ามนุษย์ การใช้แรงงานเด็ก การกระทำความรุนแรงต่อเด็กสตรีผู้สูงอายุและคนพิการ

แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต ๒

๒๔

การดำเนินการคุ้มครองช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการที่มีขั้นตอน วิธีการปฏิบัติงานและเครื่องมือ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา ครูเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน และบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งมีกระบวนการ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้อำนวยการหรือครูที่ได้รับแจ้งเหตุหรือประสบเหตุ
๒. บันทึกข้อมูลตามแบบรายงานเหตุการณ์ และแจ้งไปยังศูนย์ความปลอดภัย สพป.ยโสธร เขต ๒ ตามช่องทางการแจ้งเหตุ ผอ.นิตยา ๐๘๑-๙๕๕๙๒๘๔ , จนท.สุ่งวีศรี ๐๙๕-๘๔๐๔๑๒๐ , จนท.ภัทรพร ๐๘๗-๓๖๐๓๑๔๘ หากกรณีต้องการพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้แจ้ง ตามสภาพปัญหาที่ต้องการช่วยเหลือ เช่น ตำรวจ พนักงานฝ่ายปกครอง โรงพยาบาล เป็นต้น
๓. ผู้ที่ได้รับแจ้งเหตุดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกายและจิตใจ พร้อมประเมินสถานการณ์เบื้องต้น
๔. ให้การคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียนโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน
๕. กรณีนักเรียนมีความเสี่ยงต้องได้รับการคุ้มครอง ให้จัดเจ้าหน้าที่ให้ความคุ้มครองขั้นต้นกับนักเรียน ผู้ประสบเหตุ ซึ่งจะต้องคำนึงถึงผลความปลอดภัยของนักเรียน พร้อมดำเนินการหาข้อมูล ข้อเท็จจริง และกรณีเร่งด่วนให้รายงานหน่วยงานต้นสังกัดทันที
๖. กรณีนักเรียนพึงได้รับการสงเคราะห์ให้เจ้าหน้าที่ส่งต่อไปรับบริการสงเคราะห์
๗. ประสานข้อมูล จัดทำ/จัดเก็บข้อมูลสถานศึกษา และรายงานไปยัง สพป.ยโสธร เขต ๒ และผู้เกี่ยวข้องทราบ
๘. รายงานและประสานความร่วมมือเพื่อส่งต่อความรับผิดชอบด้านข้อมูลแก่ผู้เกี่ยวข้อง
๙. ติดตามสถานการณ์ทบทวนการดำเนินงานและรายงานสถานการณ์ให้ศูนย์ความปลอดภัย

บทบาทการคุ้มครองช่วยเหลือนักเรียน

๑. ให้การศึกษาแก่นักเรียน โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา และมีความรู้
๒. จัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ๕ ขั้นตอน และให้คำปรึกษากับนักเรียน
๓. จัดสิ่งแวดล้อมและเฝ้าระวังปัจจัย/พื้นที่เสี่ยงด้านสังคมรอบๆ ตัวนักเรียน
๔. จัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนทั้งในและนอกชั้นเรียน
๕. ดูแลสุขภาพนักเรียนขณะอยู่ในสถานศึกษา
๖. ส่งเสริมให้พ่อแม่ และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา
๗. ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียน
๘. สร้างเครือข่าย/ประสานความร่วมมือในการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียน
๙. มีเครื่องมือในการติดตามสภาวะนักเรียน
๑๐. ให้ความช่วยเหลือนักเรียนเบื้องต้นในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ผิดปกติกับนักเรียน
๑๑. รายงานต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา โสธร เขต ๒ ทราบ เมื่อพบเหตุความผิดปกติ

บทบาทสถานศึกษา

๑. ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักและให้ความสำคัญในการคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียนทั้งในและนอกสถานศึกษา
๒. สถานศึกษาจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเข้มแข็ง โดยจัดระบบคัดกรองระบบการเข้าถึง สภาวะปัญหาของนักเรียน ระบบการประเมินสภาวะปัญหา และระบบการให้คำปรึกษา
๓. ป้องกันและเฝ้าระวังเพื่อไม่ให้นักเรียนเสี่ยงต่อภัยอันตรายปลอดภัยจากสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและบุคคล โดยมีมาตรการป้องกัน แก้ไขบริเวณเสี่ยงอันตราย และมีระบบกฎเกณฑ์ ความปลอดภัยที่เหมาะสม
๔. จัดระบบงานและกิจกรรมให้กับนักเรียนและผู้มีส่วนร่วม
๕. ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแจ้งเหตุ พร้อมทั้งรายงาน สพป.ยโสธร เขต ๒ ทราบ